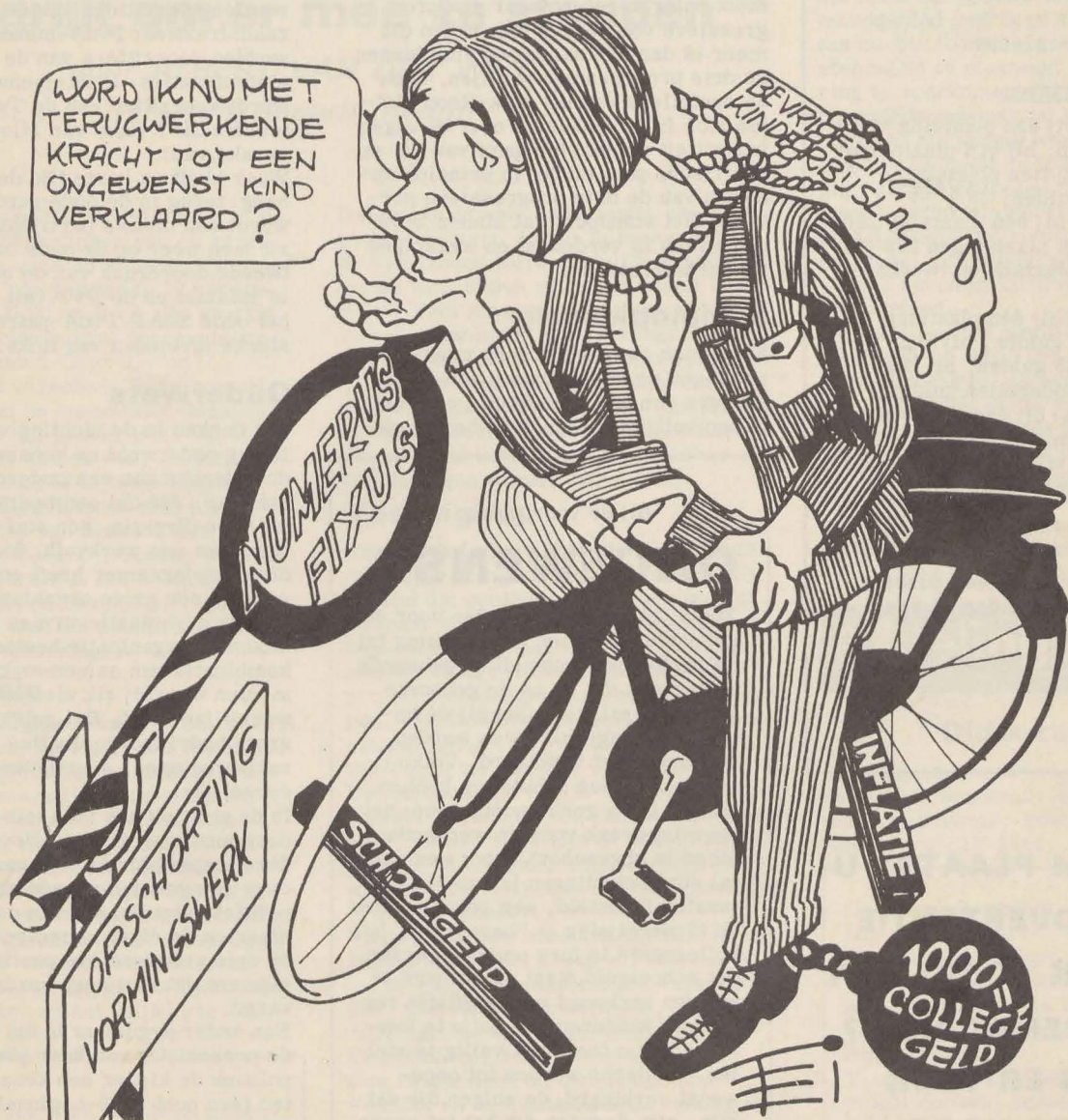

deemoeraat

september 1972, 5e jaargang no. 6

R. P. ten Have laat aantekenen dat hij tegen de behandeling van stuk 5b is. N. F. I. Schwarz opent namens de Eerste-Kamerfractie de sprekersrij. Zijn redevoering is gepubliceerd in het juninummer van de Democraat. R. J. Ovezall stelt dat de grote veranderingen die nodig zijn een ruime meerderheid noodzakelijk maken. Daarom is een bondgenootschap nodig met hen die progressief denken, maar geen lid van de Progressieve Volkspartij (PVP) willen worden. De konfessionele partijen bestaan niet alleen uit konservatieven, getuige bijvoorbeeld de provinciale staten van Gelderland. Hierin is juist de PvdA vaak een tegenstander van een ander beleid. Daarom moeten de tegenstellingen niet worden verscherpt en is overleg met de drie konfessionele partijen op basis van het advies van de commissie-Mansholt noodzakelijk. De politiek van D'66 moet erop zijn gericht een tweederde meerderheid te krijgen voor een progressief programma.

Amendement

A. de Goede licht zijn amendement toe. Hoewel de publikaties doen vermoeden dat D'66 een faillissement tegemoet gaat en het kongres de moei-

lijke situatie niet ernstig genoeg kan nemen, moet worden vastgesteld dat de grote lijn in het beleid door alle kongressen wordt ondersteund. Hij stelt dat er bij hem geen twijfels over het advies van de commissie-Mansholt bestaan behalve op het punt van de demokratisering en de ontwikkelingsproblematiek. Daarom heeft de samenwerking ook zijn instemming, maar hij vindt dat een verscherping van het profiel van D'66 wel belangrijk is. Een herkenbaar D'66 is van belang voor de kiezers. Met H. A. F. M. O. van Mierlo stelt hij dat een PVP niet ontstaat op papier, maar alleen door met elkaar samen te werken. Daarom moet snel en op een breed front worden gewerkt aan een nieuw programma. Hij vraagt zich nu af waarom het advies van de commissie-Mansholt niet een advies is geworden van een commissie waarin de fractievoorzitters geen zitting hadden. Hierdoor is het voor de andere partijen een moeilijk stuk geworden. De programmakommissie moet wel op basis van het advies gaan werken, maar van die commissie moeten ook personen uit andere partijen, onafhankelijk van die partijen, deel uit maken. Het gaat hierbij niet om die andere partijen, maar om gelijkgerichte personen daaruit. In dit licht zet

hij een vraagteken achter het verkeningscomité. Bij hem rijst de vraag of de tot nu toe gebruikte middelen wel toereikend zijn. Deze wijze van werken biedt te weinig uitzicht op de zo noodzakelijke parlementaire meerderheid. Ook ziet hij niet dat andere partijen meer gaan doen, maar misschien vallen dan wel groepen of personen uit die partijen. Volgens hem is het volstrekt niet erg als er spanningen binnen die partijen gaan optreden. De problematiek is te ernstig om geen middel onbeproofd te laten.

Ondoelmatig

J. P. A. Gruyters acht dit middel om het profiel van D'66 te verscherpen ondoelmatig. De konfessionele partijen zullen het overleg gebruiken om de ontwikkeling op te schorten en het zolang weten te rekken dat we nooit tot iets komen. KVP-voorzitter dr D. de Zeeuw alleen vormt volgens hem geen stroming. De partijen zelf zijn voor hem onverteerbaar. Alleen met personen zal het misschien lukken.

F. W. M. van der Ven vraagt zich af hoe de mensen zover zijn te krijgen als volgens het advies van de commissie-Mansholt nodig is. In dit advies staat niets over een rechtvaardige welzijnsverdeling, over het cultuurbeleid en over het onderwijs. Uit het advies blijkt dat een sterke centrale planning nodig is, maar hij vraagt zich af hoe deze planning is te koppelen aan het streven naar demokratisering, want het advies zelf geeft hiervoor geen oplossing. De sleutel voor deze koppeling ligt volgens hem misschien in de kooperatievorm. Het advies ontbreekt het aan veel wat toch van essentiële betekenis is. Daarom is nog veel discussie nodig en moet men oppassen om het als uitgangspunt te gebruiken. Het is van belang dat de programmakommissie ruimte krijgt de zaken ook in andere kringen grondig te onderzoeken en pas daarna een concreet programma te maken. H. Geelen uit zijn zorgen over, gezien de afname van het ledental, de basis van de partij. Volgens hem krijgen de gewone leden niet meer de kans in de partij mee te spelen.

Irritatiepunten

De heer Mertens maakt weer enkele irritatiepunten bekend. Hij erkent dat de samenwerking met de PvdA noodzakelijk is en dat het heil niet ergens anders ligt, maar de irritatiepunten moeten wel bekend worden gemaakt. Dit zijn volgens hem:

1. Van Dam's uitlatingen over de KVP;
2. Het interview van Han Lammers;
3. Het optreden van Van den Doel;
4. De strijd over de taak van de commissie-Mansholt;
5. De gang van zaken rond de publicatie van het advies van de commissie-Mansholt;
6. Het optreden van het kommissielid Pronk;
7. De resultaten van de discussies over "Socialisme Nu". Hieruit blijkt dat

ZIE VERDER VOLGENDE PAGINA

KONGRESSSEN

1 oktober 10.00 uur

Margriethal

Jaarbeursgebouw-congrescentrum

UTRECHT

7 oktober 10 uur

Amicitia

DEN HAAG

★ Let op de betere aankondigingen!